

EUROOPPA-NEUVOSTO

**Bryssel, 25. maaliskuuta 2011
(OR. en)**

EUCO 10/11

**CO EUR 6
CONCL 3**

SAATE

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

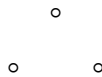
Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: **EUROOPPA-NEUVOSTO
24. JA 25. MAALISKUUTA 2011**

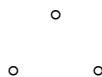
PÄÄTELMÄT

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena 24. ja 25. maaliskuuta 2011 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät.

Ilmaisemme syvimmän osanottomme laajamittaisesta ihmishenkien menetyksestä Japanissa ja solidaarisuutemme Japanin kansaa ja hallitusta kohtaan. EU:n kansalaisten ajatuksissa ovat ne monien tuhansien menehtyneiden perheet ja sadattuhannet ihmiset, joiden on nyt rakennettava elämänsä ja yhteisönsä uudelleen. Kiitämme Japanin viranomaisten ripeää ja päättäväistä toimintaa. Palauttaen mieleen kestävän ystävyyyden ja läheiset poliittiset ja taloudelliset suhteet, jotka yhdistävät EU:ta ja Japania, tuemme Japania vakaasti sen pyrkiessä voittamaan haasteet, jotka sillä on edessään.

Eurooppa on viime kuukausina käynyt läpi vakavan finanssikriisin. Vaikka Euroopan talouden elpyminen on nyt päässyt käyntiin, riskejä on vielä olemassa ja meidän on jatkettava päättäväistä toimintaamme. Hyväksyimme tänään laajan toimenpidepaketin, jonka avulla meidän pitäisi päästä finanssikriisin pahimman vaiheen yli ja jatkaa kohti kestävästä kasvusta. Toimenpidepaketti tulee tehostamaan Euroopan unionin talouden ohjausta ja hallintaa sekä varmistamaan koko euroalueen pysyvän vakauden. Sovimme myös järeistä EU:n tason toimista, joilla edistetään kasvua vahvistamalla sisämarkkinoita, vähentämällä sääntelyä aiheutuvaa kokonaiskuormitusta ja edistämällä kauppaa kolmansien maiden kanssa. Keskustelimme Libyan vakavasta tilanteesta, ilmaisimme olevamme tyytyväisiä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1973 hyväksymiseen ja korostimme osallistuvamme määrätietoisesti sen täytäntöönpanoon. Toistimme vakaan päätöksemme luoda uusi kumppanuus eteläisen naapurialueen kanssa ja kehoitimme panemaan pikaisesti täytäntöön 11. maaliskuuta 2011 annetut suuntaviivat; pääsimme yhteisymmärrykseen ensimmäisistä konkreettisista toimista eteläisen naapurialueen maiden tukemiseksi lyhyellä aikavälillä. Lopuksi keskustelimme siitä, miten Japanin tapahtumista voidaan ottaa oppia etenkin ydinturvallisuusasioissa.

I TALOUSPOLITIikka

1. Eurooppa-neuvosto hyväksyi tänään laajan toimenpidepaketin, jolla pyritään vastaamaan kriisiin, säilyttämään rahoitusvakaus ja luomaan perusta älykkäälle, kestäväälle, sosiaalista osallisuutta edistävälle ja työpaikkoja luovalle kasvulle. Tämä parantaa euroalueen ja Euroopan unionin talouden ohjausta ja hallintaa sekä kilpailukykyä.

EU-ohjausjakson täytäntöönpano: Eurooppa 2020, julkisen talouden vakauttaminen ja rakenneuudistus

2. Eurooppa-neuvosto hyväksyi uuden EU-ohjausjakson yhteydessä julkisen talouden vakauttamisen ja rakenneuudistuksen painopisteet¹. Se korosti, että etusijalle on asetettava talousarvioiden tervehdyttäminen ja julkisen talouden kestävyys palauttaminen, työttömyyden vähentäminen työmarkkinauudistusten avulla sekä uudet kasvua edistävät toimet. Kaikki jäsenvaltiot toteuttavat nämä painopisteet konkreettisina toimenpiteinä, jotka sisällytetään niiden vakaus- tai lähentymisohjelmiin ja kansallisiin uudistusohjelmiin. Komissio esittää tältä pohjalta maakohtaisia lausuntoja ja suosituksia koskevat ehdotuksensa hyvissä ajoin, jotta ne voidaan hyväksyä ennen kesäkuun Eurooppa-neuvostoa.
3. Jäsenvaltiot esittävät erityisesti monivuotisen vakauttamissuunnitelman, johon sisältyvät alijäämä-, tulo- ja menotavoitteet, strategia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ja sen toteuttamisaikataulu. Vuoden 2012 finanssipolitiikoilla tulisi pyrkiä palauttamaan luottamus saattamalla velkakehitys takaisin kestäväälle uralle ja varmistamalla, että alijäämät saadaan palautettua alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen neuvoston sopimassa aikataulussa. Tämä edellyttää useimmissa tapauksissa vuotuista rakenteellista sopeutusta, joka on reilusti yli 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Vakauttaminen tulisi asettaa etusijalle jäsenvaltioissa, joiden rakenteelliset alijäämät ovat kovin suuret tai joiden julkisen velan määrä on hyvin korkea tai kasvaa nopeasti.

¹ Painopisteet ovat 15. helmikuuta ja 7. maaliskuuta 2011 annettujen neuvoston päätelmien mukaisia ja perustuvat komission vuotuisen kasvuselvitykseen. Ks. myös puheenjohtajavaltion 16. maaliskuuta 2011 laatima yhteenveto.

4. Julkisen talouden vakauttamistoimia on täydennettävä kasvua edistävillä rakenneuudistuksilla. Tätä varten jäsenvaltiot korostavat sitoutuneensa Eurooppa 2020 -strategiaan. Ne toteuttavat erityisesti toimenpiteitä, joilla:
 - tehdään työnteosta houkuttelevampaa
 - autetaan työttömiä palaamaan työelämään
 - torjutaan köyhyyttä ja edistetään sosiaalista osallisuutta
 - investoidaan koulutukseen
 - tasapainotetaan turvallisuus ja joustavuus
 - uudistetaan eläkejärjestelmiä
 - houkutellaan yksityistä pääomaa rahoittamaan kasvua
 - tuetaan tutkimusta ja innovointia
 - ja mahdollistetaan kustannustehokas energiansaanti ja vauhditetaan energiatehokkuuspolitiikkoja.
5. Jäsenvaltiot esittävät tärkeimmät toimenpiteet, joita tarvitaan kesäkuussa 2010 sovittujen Eurooppa 2020 -strategian yleistavoitteiden toteuttamiseksi. Ne esittävät myös toimenpiteitä haitallisten ja pysyvien makrotalouden epätasapainotilojen korjaamiseksi ja kilpailukyvyn parantamiseksi.
6. Näiden politiikkojen täytäntöönpanossa ja laajan sitoutumisen varmistamiseksi Euroopan parlamentin ja muiden EU:n toimielinten sekä neuvoa-antavien elinten (talous- ja sosiaalikomitea, alueiden komitea) kanssa jatketaan tiivistä yhteistyötä kansallisten parlamenttien, työmarkkinaosapuolten, alueiden ja muiden sidosryhmien ollessa aktiivisesti mukana.

7. Sisämarkkinat ovat ratkaisevassa asemassa kasvun ja työllisyyden aikaansaamisessa ja kilpailukyvyyn edistämisessä. Eurooppa-neuvosto pitää myönteisenä sitä, että komissio aikoo esittää sisämarkkinoiden toimenpidepaketin ja kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa hyväksymään vuoden 2012 loppuun mennessä ensimmäisen erän ensisijaisia toimenpiteitä sisämarkkinoiden vauhdittamiseksi. Erityisesti olisi painotettava toimenpiteitä, joilla luodaan kasvua ja työpaikkoja ja saadaan aikaan konkreettisia tuloksia, jotka hyödyttävät kansalaisia ja yrityksiä. Painoa olisi pantava myös digitaalisten sisämarkkinoiden toteuttamiselle. Sääntelystä erityisesti pk-yrityksille aiheutuvaa kokonaiskuormitusta olisi vähennettävä sekä Euroopan tasolla että kansallisesti. Komissio esittää asiasta selvityksen kesään mennessä. Eurooppa-neuvosto piti myönteisenä myös sitä, että komissio aikoo ehdottaa tapoja, joilla mikroyritykset voitaisiin vapauttaa tietyistä tulevista sääntelytoimista. Komission tiedonannon "Palvelujen sisämarkkinat toimivammiksi" pohjalta Eurooppa-neuvosto kehottaa jäsenvaltioita panemaan palveludirektiivin kaikilta osin täytäntöön sekä komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan tarvittaessa lisätoimia palvelujen sisämarkkinoiden parantamiseksi.
8. Sisämarkkinoiden ulkoinen ulottuvuus on niin ikään merkittävä tekijä, ja painopisteen olisi oltava vapaan, oikeudenmukaisen ja avoimen kaupan edistämisessä sekä WTO:n Dohan kierroksen päätökseen saattamisessa ja vapaakauppasopimusten tekemisessä vuoden 2011 kuluessa 16. syyskuuta 2010 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti. Työskentelyä olisi joudutettava komission kertomuksen pohjalta, jossa määritetään painopisteet kaupan esteiden purkamiseksi kolmansissa maissa.

Vahvistetaan talouden ohjausta ja hallintaa

9. Talouden ohjausta ja hallintaa koskeva kuuden säädösehdotuksen paketti on keskeinen väline julkisen talouden kurinalaisuuden lisäämiseksi ja liiallisen makrotalouden epätasapainon välttämiseksi. Siihen sisältyy vakaus- ja kasvusopimuksen uudistaminen, jolla pyritään tehostamaan finanssipolitiikkojen valvontaa ja soveltamaan täytäntöönpanotoimia nykyistä johdonmukaisemmin ja aikaisemmassa vaiheessa, kansallisia julkisen talouden kehyksiä koskevia uusia säännöksiä ja uudenlainen makrotalouden epätasapainon valvonta.
10. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen siihen, että neuvosto on saanut ehdotuksista aikaan yleisnäkemyksen, mikä mahdollistaa Euroopan parlamentin kanssa käytävät neuvottelut. Se kehottaa jatkamaan asian käsittelyä, niin että säädökset voitaisiin hyväksyä kesäkuussa 2011.

Talouspolitiikan uudenlainen koordinointi: Euro Plus -sopimus

11. Valtion- ja hallitusten päämiesten hyväksymä Euro Plus -sopimus sekä Bulgarian, Tanskan, Latvian, Liettuan, Puolan ja Romanian liittyminen siihen (ks. liite I) lujittavat entisestään talous- ja rahaliiton talouspilaria ja myötävaikuttavat sellaiseen uudenlaiseen talouspolitiikan koordinointiin, jonka tavoitteena on kilpailukyvyyn parantaminen ja lähentymisen lisääminen vahvistamalla sosiaalista markkinatalouttamme. Sopimukseen voivat liittyä myös muut jäsenvaltiot. Sopimuksessa otetaan kaikilta osin huomioon sisämarkkinoiden eheys.
12. Jäsenvaltiot, jotka ovat allekirjoittaneet sopimuksen, sitoutuvat ilmoittamaan siinä määriteltyjen indikaattoreiden ja periaatteiden mukaisesti, mitä konkreettisia toimia ne aikovat toteuttaa seuraavien kahdentoista kuukauden aikana. Muutamat jäsenvaltiot ovat jo ilmoittaneet ensimmäisistä sitoumuksistaan. Kaikki osallistuvat jäsenvaltiot esittävät sitoumuksensa mahdollisimman pian ja joka tapauksessa niin ajoissa, että ne voidaan sisällyttää huhtikuussa toimitettaviin vakaus- tai lähentymisohjelmiin ja kansallisiin uudistusohjelmiin ja arvioida kesäkuun Eurooppa-neuvostossa.

Pankkisektorin tervehdyttäminen

13. Euroopan pankkiviranomainen ja muut asiaankuuluvat viranomaiset tekevät parhaillaan stressitestejä. Eurooppa-neuvosto tähdentää, että vertaisarvioinnit tulisi tehdä tiiviissä yhteistyössä kansallisten valvojien, Euroopan järjestelmäriskikomitean, komission ja Euroopan keskuspankin kanssa, jotta prosessi olisi nykyistä johdonmukaisempi ja tulokset korkeatasoisempia. Pankkien laaja tiedonantovelvollisuus varmistetaan myös valtion velkakirjojen osalta.

14. Jäsenvaltiot laativat ennen tulosten julkistamista riskilaitosten uudelleenjärjestelyjä koskevia kohdennettuja ja tavoitteellisia strategioita, joihin sisältyy yksityisen sektorin ratkaisuja (suora rahoitus markkinoilta tai omaisuuserien myynti) mutta tarvittaessa myös valtiontukisääntöjen mukainen vakaa kehys julkisen tuen järjestämistä varten.
15. Pääomasiirtojen kansainvälisen transaktioveron käyttöönottoa olisi tarkasteltava ja kehitettävä edelleen, kuten kesäkuussa 2010 kokoontuneessa Eurooppa-neuvostossa sovittiin. Eurooppa-neuvosto panee merkille, että komissio aikoo esittää viimeistään syksyllä 2011 selvityksen rahoitusalan verotuksesta.

Euroalueen vakausmekanismien lujittaminen

16. Eurooppa-neuvosto toteaa jälleen, että euroalueen rahoitusvakauden turvaaminen on tärkeää, ja hyväksyi päätöksen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) muuttamisesta Euroopan vakausmekanismin perustamisen edellyttämällä tavalla. Se pyytää jäsenvaltioita aloittamaan nopeasti kansalliset hyväksymisprosessit, jotta sopimusmuutos voisi tulla voimaan 1. tammikuuta 2013.
17. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen euroalueen valtion- ja hallitusten päämiesten 11. maaliskuuta 2011 tekemiin päätöksiin ja hyväksyy Euroopan vakausmekanismin pääpiirteet (ks. liite II). EVM-sopimuksen sekä ERVV-sopimukseen tehtävien, 440 miljardin euron tosiasiallisen lainanantokyvyn varmistavien muutosten valmistelu saatetaan päätökseen, jotta molemmat sopimukset voidaan allekirjoittaa samanaikaisesti kesäkuun 2011 loppuun mennessä.

II LIBYA JA ETELÄINEN NAAPURIALUE

18. Eurooppa-neuvosto keskusteli Libyan tilanteesta ja hyväksyi ulkoasiainneuvoston 21. maaliskuuta 2011 antamat päätelmät. Se palautti mieleen 11. maaliskuuta 2011 antamansa julkilausuman ja ilmaisi olevansa tyytyväinen suojeluvastuun periaatteen sisältävän YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1973 hyväksymiseen sekä korosti osallistuvansa määrätietoisesti sen täytäntöönpanoon. Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen myös 19. maaliskuuta 2011 pidettyyn Pariisin huippukokoukseen ja katsoi, että sen avulla edistetään merkittävästi päätöslauselman täytäntöönpanoa. Eurooppa-neuvosto tuomitsi sen, miten Libyan hallitus uhmaa jatkuvasti YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmia 1970 ja 1973, ja hallituksen omiin kansalaisiinsa kohdistamat jatkuvat väkivaltaiset ja raat tukahduttamistoimet. Se pani merkille, että turvallisuusneuvoston toimeksiannon mukaisesti toteutetut toimet ovat auttaneet merkittäväällä tavalla suojelemaan hyökkäysuhan alaista siviiliväestöä ja siviilien asuttamia alueita sekä säästämään siviilien henkiä. Kun siviiliväestö on turvassa hyökkäyksen uhalta ja YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1973 tavoitteet on saavutettu, sotilasoperaatiot lopetetaan.

Eurooppa-neuvosto painotti arabimaiden ja erityisesti Arabiliiton keskeistä roolia YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1973 täytäntöönpanon aktiivisessa tukemisessa ja poliittisen ratkaisun löytämisessä kriisiin.

19. YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1973 mukaisesti Euroopan unioni tehostaa toimiaan yhdessä Arabiliiton, YK:n ja Afrikan unionin kanssa, jotta kriisi saataisiin ratkaistua Libyan kansan oikeutettuja vaatimuksia vastaavalla tavalla. Eurooppa-neuvosto vaati jälleen eversti Gaddafia luopumaan vallasta välittömästi, jotta Libyassa voitaisiin nopeasti aloittaa hallittu siirtyminen demokratiaan Libyan omalla johdolla laajapohjaista vuoropuhelua käyden ottaen huomioon myös, että Libyan suvereniteetti ja alueellinen koskemattomuus on varmistettava. EU on valmis tukemaan tämän vuoropuhelun edistämistä myös kansallisen siirtymäkauden neuvoston kanssa sekä auttamaan uutta Libyaa taloudellisesti ja sen uusien instituutioiden perustamisessa yhteistyössä YK:n, Arabiliiton, Afrikan unionin ja muiden toimijoiden kanssa.

20. Euroopan unioni on toiminut nopeasti YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmissa 1970 ja 1973 määrättyjen seuraamusten täytäntöönpanemiseksi ja uusien henkilöiden ja yhteisöjen sisällyttämiseksi EU:n itsenäisesti laatimaan luetteloon henkilöistä ja yhteisöistä, joihin sovelletaan rajoittavia toimenpiteitä. Euroopan unioni on valmis esittämään ja hyväksymään lisäseuraamuksia, kuten toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että öljy- ja kaasutulot eivät päädy Gaddafin hallinnolle. Jäsenvaltiot tekevät YK:n turvallisuusneuvostolle samankaltaisia ehdotuksia.
21. Humanitaarinen tilanne Libyassa ja sen raja-alueilla aiheuttaa edelleen vakavaa huolta. EU jatkaa humanitaarisen avun antamista kaikille sitä tarvitseville tiiviissä yhteistyössä kaikkien alueella toimivien humanitaaristen järjestöjen ja valtioista riippumattomien järjestöjen kanssa. EU tehostaa suunnitteluaan humanitaarisen avun ja pelastuspalveluoperaatioiden tukemiseksi myös mereltä käsin.
22. Eurooppa-neuvosto pani tyytyväisenä merkille, että Egyptissä 19. maaliskuuta 2011 pidetty perustuslakimuutoksia koskeva kansanäänestys sujui hyvin ja piti sitä merkittävänä askeleena kohti nykyistä avoimempaa ja demokraattisempaa poliittista järjestelmää.
23. Eurooppa-neuvosto totesi, että tilanne on kussakin maassa erilainen ja ilmaisi syvän huolensa Syyrian, Jemenin ja Bahrainin tilanteesta, tuomitsi jyrkästi väkivallan leviämisen ja mielenosoittajiin kohdistuvan voimankäytön sekä kehotti kaikkia osapuolia aloittamaan merkityksellisen ja rakentavan vuoropuhelun viipymättä ja ilman ennakkoehtoja. Se hyväksyi ulkoasiainneuvoston 21. maaliskuuta 2011 antamat päätelmät.

24. Työtä olisi jatkettava ripeästi, jotta voidaan luoda uusi kumppanuus alueen kanssa Eurooppa-neuvoston 11. maaliskuuta 2011 antaman julkilausuman mukaisesti. Tämä kumppanuus perustuu syvempään taloudelliseen yhdentymiseen, laajempaan markkinoille pääsyyn ja tiiviimpään poliittiseen yhteistyöhön, ja siinä noudatetaan eriytettyä ja saavutettuihin tuloksiin perustuvaa lähestymistapaa. Maaliskuun 11. päivänä 2011 hyväksytyn toimenpidekokonaisuuden täytäntöönpanon aloittamiseksi sekä komission ja korkean edustajan yhteisen tiedonannon pohjalta Eurooppa-neuvosto kehottaa edistymään nopeasti seuraavin tavoin:
- EU ja sen jäsenvaltiot lisäävät humanitaarista apuaan
 - eteläisen Välimeren maissa käynnissä olevia avustusohjelmia tarkastellaan ja kohdennetaan uudelleen käyden mahdollisuuksien mukaan vuoropuhelua asianomaisten maiden kanssa
 - EIP:n toimien ylärajaa olisi nostettava miljardilla eurolla poliittisia uudistuksia toteuttavien Välimeren maiden osalta ilman, että supistetaan EU:n toimia sen itäisissä naapurimaissa
 - Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) osakkeenomistajien olisi harkittava pankin toiminnan mahdollista laajentamista eteläisen naapurialueen maihin;
 - ehdotukset Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsäännöistä olisi hyväksyttävä viipymättä, ja komissiota pyydetään tekemään ehdotuksia muista keinoista kaupan ja ulkomaisten suorien investointien vauhdittamiseksi kyseisellä alueella lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.
25. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille puheenjohtajavaltion ja komission äskettäin tekemän vierailun Egyptiin osana ensimmäistä vaihetta neuvotteluissa, joiden tarkoituksena on edistää muuttoliikettä koskevaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa eteläisen naapurialueen ja Euroopan unionin maiden välillä. Eurooppa-neuvosto pyytää tässä yhteydessä komissiota esittämään maahanmuuttoa koskevaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa ja liikkuvuuskumppanuutta koskevat ehdotuksensa hyvissä ajoin ennen kesäkuun Eurooppa-neuvostoa.

26. Lisäksi Eurooppa-neuvosto toivoo komission esittävän ennen kesäkuun Eurooppa-neuvostoa suunnitelman valmiuksien kehittämisestä muuttoliikkeen ja pakolaisvirtojen hallitsemiseksi. Kesäkuuhun 2011 mennessä olisi päästävä sopimukseen Frontexin voimavarojen lisäämistä koskevasta asetuksesta. Tällä välin komissio järjestää lisäresursseja viraston Hermes 2011 -operaation ja Poseidon 2011 -operaation tueksi, ja jäsenvaltioita pyydetään antamaan lisää henkilöstö- ja teknisiä voimavaroja. EU ja sen jäsenvaltiot ovat valmiit osoittamaan solidaarisuuttaan konkreettisella tavalla jäsenmaille, joita muuttoliike koskettaa suorimmin, ja tarjoamaan tarvittavaa tukea tilanteen kehittyessä.

III JAPANI

27. Euroopan unioni tukee Japania sen pyrkiessä voittamaan haasteet, joista sen on selvittävä maanjäristyksen ja tsunamin iskettyä traagisin seurauksin.
28. Japanin hallituksen esitettyä alustavan pyynnön unioni on lähettämässä avustustarvikkeita hätää kärsivälle väestölle. Se on pyydettyäessä valmis antamaan lisää tukea. Yleisesti ottaen EU on kiinnostunut kehittämään katastrofiavun alan yhteistyötään Japanin kanssa.
29. Euroopan unioni kiittää Japanin viranomaisten ripeää ja päättäväistä toimintaa rahoitusmarkkinoiden häiriöiden hoidossa. Se on tyytyväinen G7-maiden toimintaan jenin puolesta. Se on valmis tekemään täyttä yhteistyötä Japanin kanssa näiden tapahtumien talous- ja finanssivaikutusten torjumiseksi, mukaan lukien G8- ja G20-maiden puitteissa.
30. Tulevaisuutta ajatellen Eurooppa-neuvosto toteaa jälleen EU:n ja Japanin suhteiden strategisen merkityksen. Tulevan huippukokouksen tarjoamaan tilaisuuteen on tartuttava tämän suhteen vahvistamiseksi ja yhteisten asioiden käsittelemiseksi käynnistämällä mahdollisesti vapaakauppasopimusneuvottelut sillä perusteella, että Japani on valmis käsittelemään muun muassa kysymystä tullien ulkopuolisista esteistä ja julkisten hankintojen rajoittamisesta.

31. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto painottaa, että näistä tapahtumista on otettava opiksi kaikki mahdollinen ja annettava julkisuuteen kaikki tarvittavat tiedot. Se muistuttaa, että energialähteiden valinta kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan ja kehottaa ryhtymään toimiin ensisijaisesti seuraavien näkökohtien suhteen:
- EU:n kaikkien ydinlaitosten turvallisuus olisi tarkistettava kattavan ja avoimen riskin- ja turvallisuusarvioinnin avulla ("stressitestit"); Euroopan ydinturvallisuusviranomaisten ryhmää (ENSREG) ja komissiota pyydetään määrittelemään mahdollisimman nopeasti näiden testien laajuus ja menettelyt koordinoituissa puitteissa Japanin onnettomuudesta saadut kokemukset huomioon ottaen ja jäsenvaltioiden aktiivisella tuella siten, että tarjolla olevaa (etenkin Länsi-Euroopan ydinalan sääntelyviranomaisten järjestön WENRAn) asiantuntemusta käytetään perusteellisesti hyödyksi; riippumattomat kansalliset viranomaiset suorittavat arvioinnit, ja niitä tehdään myös vertaisarviointien avulla; niiden tulokset sekä kaikki mahdollisesti tarvittavat jatkotoimet toimitetaan komissiolle ja jaetaan ENSREGin sisällä, ja niistä olisi tiedotettava julkisesti; Eurooppa-neuvosto arvioi alustavia tuloksia vuoden 2011 loppuun mennessä komission antaman selvityksen pohjalta
 - ydinlaitosten turvallisuuden varmistaminen on ensisijaisen tärkeää eikä se luonnollisestikaan voi pysähtyä rajoillemme. EU pyytää, että samanlaisia stressitestejä toteutetaan sekä nykyisissä että suunnitteilla olevissa laitoksissa naapurimaissa ja koko maailmassa; tässä yhteydessä olisi hyödynnettävä kaikki alan kansainvälisten organisaatioiden tarjoama asiantuntemus
 - ydinturvallisuudelle olisi asetettava korkeimmat standardit, joita olisi jatkuvasti parannettava EU:ssa sekä edistettävä maailmanlaajuisesti
 - komissio aikoo tarkastella ydinlaitosten turvallisuutta koskevaa voimassa olevaa lainsäädäntöä ja sääntelyä ja tulee ehdottamaan tarvittavia parannuksia vuoden 2011 loppuun mennessä. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että ydinlaitosten turvallisuudesta annettu direktiivi pannaan kaikilta osin täytäntöön. Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskeva direktiiviehdotus olisi hyväksyttävä mahdollisimman pian. Komissiota pyydetään pohtimaan, miten ydinturvallisuutta voitaisiin edistää naapurimaissa

- EU:lle ja koko maailmalle aiheutuvia vaikutuksia on seurattava tarkkaan eritoten G20:n puitteissa kiinnittäen erityistä huomiota energian ja hyödykkeiden hintojen vaihteluun.

**EURO PLUS -SOPIMUS
VAHVEMPI TALOUSPOLITIIKAN KOORDINOINTI
KILPAILUKYVYN JA LÄHENTYMISEN EDISTÄMISEKSI**

Euroalueen valtion- ja hallitusten päämiehet ovat hyväksyneet Euro Plus -sopimuksen, johon Bulgaria, Tanska, Latvia, Liettua, Puola ja Romania ovat liittyneet ja jolla vahvistetaan rahaliiton talouspilaria, päästään uudenlaiseen talouspolitiikan koordinointiin euroalueella ja parannetaan kilpailukykyä, mikä tulee johtamaan syvempään lähentymiseen. Tämä sopimus koskee ensisijaisesti aloja, jotka kuuluvat kansalliseen toimivaltaan ja ovat kilpailukyvyn lisäämisen ja haitallisen epätasapainon välttämisen kannalta avainasemassa. EU:n nopeampi ja kestävämpi kasvu keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, kansalaisten tulotason nousu ja sosiaalisten malliemme säilyttäminen edellyttävät kilpailukykyä. Muut jäsenvaltiot voivat osallistua vapaaehtoiselta pohjalta.

Tämä uusittu pyrkimys kilpailukykyä ja lähentymistä edistävään vahvempaan talouspolitiikan koordinointiin perustuu **neljään ohjaavaan sääntöön**:

- a. Se on EU:n **nykyisen talouden ohjaus- ja hallintajärjestelmän mukainen ja vahvistaa** sitä tuoden samalla lisäarvoa. Se on johdonmukainen nykyisten välineiden (Eurooppa 2020 - strategia, EU-ohjausjakso, yhdenmetyt suuntaviivat, vakaus- ja kasvusopimus ja uusi makrotalouden valvontakehys) kanssa ja rakentuu niille. Se edellyttää erityistä pyrkimystä mennä nykyisiä järjestelyjä pidemmälle, ja siihen sisältyy aikaisemmin sovittua kunnianhimoisempia konkreettisia sitoumuksia ja toimia toteuttamisaikatauluineen. Nämä uudet sitoumukset sisällytetään kansallisiin uudistus- ja vakausohjelmiin ja niitä valvotaan säännöllisesti; komissiolla on vahva keskeinen rooli sitoumusten täytäntöönpanon valvonnassa, ja neuvoston kaikki asiaankuuluvat kokoonpanot ja euroryhmä tulevat osallistumaan työhön. Euroopan parlamentti osallistuu täysimääräisesti toimivaltansa puitteissa. Työmarkkinaosapuolet ovat täysimääräisesti mukana EU:n tasolla sosiaalialan kolmikantahuippukokouksen kautta.
- b. Se tulee olemaan kohdennettu ja toimintahakuinen ja kattamaan **ensisijaiset politiikan alat, jotka ovat olennaisia kilpailukyvyyn ja lähentymisen edistämisen kannalta**. Siinä keskitytään toimiin, joiden osalta jäsenvaltioilla on toimivalta. Valituilla politiikan aloilla **sovitaan yhteisistä tavoitteista valtion- ja hallitusten päämiesten tasolla. Osallistuvat jäsenvaltiot pyrkivät näihin tavoitteisiin omalla politiikkayhdistelmällään ottaen huomioon erityiset haasteensa**.
- c. **Valtion- ja hallitusten päämiehet tekevät joka vuosi konkreettiset kansalliset sitoumukset**. Tällöin jäsenvaltiot ottavat huomioon parhaat toimintatavat ja ottavat vertailuarvoksi parhaiten suoriutuvat maat Euroopassa ja muiden strategisten kumppaneiden joukossa.

Euroalueen ja osallistuvien jäsenvaltioiden **valtion- ja hallitusten päämiehet valvovat** vuositasolla **poliittisesti** sitoumusten täytäntöönpanoa ja edistymistä yhteisten politiikkatavoitteiden toteuttamisessa komission raportin perusteella. Lisäksi jäsenvaltiot sitoutuvat kuulemaan kumppaneitaan ennen sellaisten suurten talousuudistusten hyväksymistä, joilla saattaa olla heijastusvaikutuksia.

- d. Osallistuvat jäsenvaltiot ovat täysin sitoutuneita sisämarkkinoiden toteuttamiseen, joka on ratkaisevan tärkeää EU:n ja euroalueen kilpailukyvyn parantamisessa. Prosessi tulee olemaan kaikilta osin perussopimuksen mukainen. ***Tässä sopimuksessa kunnioitetaan täysin sisämarkkinoiden eheyttä.***

Tavoitteemme

Osallistuvat jäsenvaltiot tekevät kaikkensa seuraavien tavoitteiden saavuttamiseksi:

- Kilpailukyvyn parantaminen
- Työllisyyden parantaminen
- Julkisen talouden kestävyuden lisääminen entisestään
- Rahoitusvakauden lujittaminen

Kukin osallistuva jäsenvaltio esittää toimenpiteet, jotka se toteuttaa näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Jos jäsenvaltio voi osoittaa, ettei toimia tarvita yhdellä tai useammalla alalla, se ei esitä niitä. ***Kukin maa valitsee*** yhteisten tavoitteiden saavuttamisen edellyttämät politiikan toimet, ***mutta erityistä huomiota kiinnitetään jäljempänä esitettyihin mahdollisiin toimenpiteisiin.***

Konkreettiset poliittiset sitoumukset ja valvonta

Valtion- ja hallitusten päämiehet valvovat poliittisesti edistymistä edellä mainittujen yhteisten tavoitteiden toteuttamisessa käyttäen apuna joukkoa indikaattoreita, joilla mitataan kilpailukykyä, työllisyyttä, finanssipolitiikan kestävyyttä ja rahoitusvakautta. Maat, joilla on suuria haasteita jollakin näistä alueista, tunnistetaan, ja niiden on sitouduttava selvittämään ongelmansa määrätyn ajan kuluessa.

a. Kilpailukyvyn parantaminen

Edistymistä arvioidaan palkka- ja tuottavuuskehityksen sekä kilpailukyvyn mukauttamistarpeiden perusteella. Sen arvioimiseksi, kehittyvätkö palkat tuottavuuden mukaan, yksikkötyökustannuksia seurataan tietyllä ajanjaksolla ja verrataan muiden euromaiden ja tärkeimpien vertailukelpoisten kauppakumppaneiden kehitykseen. Kunkin maan kohdalla yksikkötyökustannukset arvioidaan koko talouden osalta ja jokaisen keskeisen sektorin (teollisuus, palvelut, avoin ja suljettu sektori) osalta. Laaja ja jatkuva kasvu voi johtaa kilpailukyvyn heikkenemiseen etenkin, jos siihen liittyy vaihtotaseen alijäämän syveneminen ja osuuksien menettäminen vientimarkkinoilla. Kilpailukyvyn parantamistoimia vaaditaan kaikilta mailta, mutta erityistä huomiota kiinnitetään niihin maihin, joiden haasteet ovat poikkeuksellisen suuria. Tasapainoisen ja yleisen kasvun varmistamiseksi koko euroalueella erityisiä välineitä ja yhteisiä aloitteita tullaan harkitsemaan tuottavuuden parantamiseksi muita hitaammin edistyvillä alueilla.

Kukin maa on vastuussa omista kilpailukyvyn parantamiseen tähtäävistä konkreettisista politiikkatoimistaan, mutta erityistä huomiota kiinnitetään seuraaviin uudistuksiin:

- (i) työmarkkinaosapuolten välisessä vuoropuhelussa ja työelämän suhteissa noudatettavat kansalliset menettelytavat huomioon ottaen toimet, joilla varmistetaan tuottavuuden kehityksen mukainen kustannuskehitys esimerkiksi:
- tarkastelemalla palkanmuodostusta ja tarvittaessa sitä, kuinka keskitetysti palkkaneuvottelut käydään, sekä indeksointimekanismeja, säilyttäen samalla työmarkkinaosapuolten autonomian kollektiivisissa neuvotteluissa
 - huolehtimalla siitä, että julkisen alan palkkaratkaisut tukevat kilpailukyvyn parantamispyrkimyksiä yksityisellä sektorilla (ottaen huomioon, että julkisen alan palkkapolitiikka vaikuttaa merkittävänä signaalina).

(ii) tuottavuuden lisäämiseen tähtäävät toimet, kuten:

- suojattujen alojen avaaminen edelleen kansallisen tason toimilla, joilla poistetaan perusteettomat rajoitukset asiantuntijapalveluilta ja vähittäismarkkinoilta sekä lisätään kilpailua ja tehokkuutta ottaen unionin säännöstö kaikilta osin huomioon
- erityiset toimet, joilla parannetaan koulutusjärjestelmiä sekä tehostetaan tutkimus- ja kehitystoimintaa, innovointia ja infrastruktuuria
- toimet, joilla parannetaan liiketoimintaympäristöä, erityisesti pk-yritysten osalta, muun muassa vähentämällä byrokratiaa ja parantamalla sääntelyä (esim. konkurssi- ja kauppalainsäädäntö).

b. Työllisyyden parantaminen

Euroalueen kilpailukyky edellyttää hyvin toimivia työmarkkinoita. Edistymistä arvioidaan sellaisten indikaattorien perusteella kuin pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyysasteet sekä työvoimaosuudet.

Kukin maa vastaa omista työllisyyden parantamiseen tähtäävistä konkreettisista politiikkatoimistaan, mutta erityistä huomiota kiinnitetään seuraaviin uudistuksiin:

- työmarkkinauudistukset joustoturvan edistämiseksi, laittoman työnteon vähentämiseksi ja työvoimaosuuden lisäämiseksi
- elinikäinen oppiminen
- verouudistukset, kuten työn verotuksen alentaminen työnteon kannattavuuden varmistamiseksi säilyttäen samalla kokonaisverotulojen taso, sekä toimet, joilla helpotetaan kotitalouden toisen osapuolen osallistumista työmarkkinoille.

c. Julkisen talouden kestävyysparantaminen

Vakaus- ja kasvusopimuksen täyden täytäntöönpanon varmistamiseksi on kiinnitettävä erityistä huomiota seuraaviin seikkoihin:

▪ Eläkkeiden, terveydenhuollon ja sosiaalietuuksien kestävyys

Tätä arvioidaan erityisesti kestävyysvajeindikaattoreiden¹ perusteella. Näillä indikaattoreilla mitataan, ovatko velkatasot kestäviä nykyiset toimintapolitiikat, erityisesti eläkejärjestelmät ja terveydenhuolto- ja etuusjärjestelmät sekä väestötekijät huomioon ottaen.

Eläkkeiden ja sosiaalietuuksien kestävyys- ja riittävyyden varmistaviin uudistuksiin voisivat kuulua:

- eläkejärjestelmän mukauttaminen kansalliseen väestötilanteeseen esimerkiksi mukauttamalla todellinen eläkkeellesiirtymisikä elinajanodotteeseen tai nostamalla osallistumisastetta
- varhaiseläkejärjestelmien rajoittaminen ja kohdennettujen kannustimien käyttö iäkkäiden työntekijöiden palkkaamiseksi (erityisesti yli 55-vuotiaiden ikäryhmässä).

¹ Kestävyysvaje kuuluu komission ja jäsenvaltioiden hyväksymiin indikaattoreihin julkisen talouden kestävyysarvioimiseksi.

▪ Kansalliset finanssipolitiikan säännöt

Osallistuvat jäsenvaltiot sitoutuvat siirtämään vakaus- ja kasvusopimuksessa asetetut EU:n finanssipolitiikan säännöt kansalliseen lainsäädäntöön. Jäsenvaltioilla on yhä oikeus valita käytettävä kansallinen oikeudellinen väline, mutta niiden on varmistettava, että ne ovat tarpeeksi sitovia ja kestäviä (esimerkiksi perustuslaki tai puitelaki). Kukin maa päättää myös itse säännön varsinaisesta muotoilusta (se voidaan toteuttaa esimerkiksi "velkajarrun", perusjäämään liittyvän säännön tai menosäännön muodossa), mutta sillä olisi varmistettava julkisen talouden kurinalaisuus niin kansallisella kuin alueellisellakin tasolla. Kansallisten parlamenttien oikeuksia täysin kunnioittaen komissiolla on mahdollisuus tulla kuulluksi tarkasteltaessa yksittäisiä finanssipoliittisia sääntöjä ennen niiden hyväksymistä sen varmistamiseksi, että ne ovat yhteensopivia EU:n sääntöjen kanssa ja tukevat niitä.

d. *Rahoitusvakauden vahvistaminen*

Euroalueen kokonaisvakauden perusta on vahva rahoitusala. EU:n rahoitusalan valvonta- ja sääntelypuitteiden perusteellinen uudistaminen on aloitettu.

Tässä yhteydessä jäsenvaltiot sitoutuvat laatimaan kansallista lainsäädäntöä pankkikriisin ratkaisemiseksi noudattaen samalla kaikilta osin unionin säännöstöä. EU:n tasolla koordinoituja tiukkoja pankkien stressitestejä tullaan toteuttamaan säännöllisesti. Tämän lisäksi Euroopan järjestelmäriskikomitean puheenjohtajaa ja euroryhmän puheenjohtajaa pyydetään tiedottamaan valtion- ja hallitusten päämiehille säännöllisesti sellaisista euroalueen makrotalouden vakauteen ja makrotalouden kehitykseen liittyvistä kysymyksistä, jotka edellyttävät erityistoimia. Kunkin jäsenvaltion osalta valvotaan erityisen tarkasti pankkien, kotitalouksien ja finanssialan ulkopuolisten yritysten yksityisen velan tasoa.

Edellä mainitun lisäksi kiinnitetään huomiota **veropolitiikkojen koordinointiin**.

Välitön verotus kuuluu edelleen kansalliseen toimivaltaan. Veropolitiikkojen käytännön koordinointi on tärkeä osa talouspolitiikan tehokkaampaa koordinointia euroalueella julkisen talouden vakauttamisen ja talouskasvun tukemiseksi. Tässä yhteydessä jäsenvaltiot sitoutuvat käymään rakenteellisia keskusteluja veropoliittisista kysymyksistä erityisesti parhaiden käytäntöjen vaihtamiseksi, haitallisten käytäntöjen välttämiseksi sekä veropetosten ja veronkierron torjuntaa koskevien ehdotusten tekemiseksi.

Yhteisen yhtiöveropohjan kehittäminen voisi olla tuloneutraali keino varmistaa kansallisten verotusjärjestelmien välinen johdonmukaisuus ottaen samalla huomioon kansalliset verotusstrategiat sekä edistää julkisen talouden kestävyyttä ja eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä.

Komissio on toimittanut yhteistä yhdistettyä yhtiöveropohjaa koskevan säädösehdotuksen.

Konkreettiset vuosittaiset sitoumukset

Osoittaakseen todellisen sitoumuksensa muutoksiin ja varmistaakseen yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavan poliittisen sysäyksen osallistuvat jäsenvaltiot sopivat vuosittain ylimmällä tasolla joukosta konkreettisia toimia, jotka toteutetaan 12 kuukauden kuluessa. Kunkin jäsenvaltion vastuulla on täytäntöön pantavien yksittäisten politiikan toimien valitseminen, mutta valinnassa on otettava huomioon erityisesti edellä mainitut kysymykset. Nämä sitoumukset otetaan huomioon myös vuosittain toimitettavissa kansallisissa uudistusohjelmissa ja vakausohjelmissa, joita komissio, neuvosto ja euroryhmä arvioivat EU-ohjausjakson puitteissa.

Euroopan vakausmekanismin pääpiirteet

Eurooppa-neuvosto on päättänyt lisätä seuraavan kohdan perussopimuksen 136 artiklaan:

"Jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, voivat perustaa vakausmekanismin, joka aktivoidaan, jos se on välttämätöntä koko euroalueen vakauden turvaamiseksi. Mahdollisen pyydetyn rahoitustuen myöntämiselle mekanismin puitteissa asetetaan tiukat ehdot."

Tästä päätöksestä johtuen Eurooppa-neuvosto on ilmaissut olevansa yhtä mieltä siitä, että euroalueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden on perustettava pysyvä vakausmekanismi: Euroopan vakausmekanismi (EVM). EVM aktivoidaan keskinäisellä sopimuksella¹, jos se on välttämätöntä koko euroalueen rahoitusvakauden turvaamiseksi. EVM ottaa hoitaakseen Euroopan rahoitusvakaussäilytysvälineen (ERVV) ja Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin (ERVM) tehtävät antamalla ulkoista rahoitustukea euroalueen jäsenvaltioille kesäkuun 2013 jälkeen.

EVM:n rahoitustukea annetaan soveltaen tiukkaa ehdollisuutta makrotalouden sopeutusohjelman ja valtion velan kestävä tasoa koskevan huolellisen analyysin mukaisesti. Komissio ja IMF toteuttavat analyysin yhdessä EKP:n kanssa. Tukea saavan jäsenvaltion edellytetään ottavan käyttöön asianmukainen yksityissektorin osallistumismuoto erityisolosuhteidensa mukaisesti ja noudattaen täysin IMF:n käytäntöjä.

EVM:n tosiasiallinen lainanantokyky tulee olemaan 500 miljardia euroa². Lainanantokyvyn riittävyyttä tarkastellaan uudelleen säännöllisin väliajoin ja vähintään joka viides vuosi. EVM pyrkii täydentämään lainanantokykyään niin, että IMF osallistuu rahoitustukitoimiin ja että euroalueen ulkopuoliset jäsenvaltiot voivat myös osallistua tapauskohtaisesti.

¹ Keskinäisellä sopimuksella tehty päätös on päätös, jonka äänestykseen osallistuvat jäsenvaltiot tekevät yksimielisesti, eli äänestyksestä pidättäytyminen ei estä päätöksen hyväksymistä.

² Euroopan rahoitusvakaussäilytysvälineen ja EVM:n välisen siirtymävaiheen aikana yhteenlaskettu lainanantokyky ei ylitä tätä määrää.

Tämän asiakirjan seuraavassa osassa esitetään EVM:n rakenteen keskeiset piirteet.

Institutionaalinen muoto

EVM perustetaan euroalueen jäsenvaltioiden välisellä sopimuksella, ja se on hallitustenvälinen organisaatio, johon sovelletaan kansainvälistä julkisoikeutta ja joka sijaitsee Luxemburgissa.

EVM:n perussääntö vahvistetaan sopimuksen liitteessä.

Tehtävä ja rahoitusstrategia

EVM:n tehtävänä on kerätä rahoitusta ja antaa tiukkaa ehdollisuutta noudattaen koko euroalueen rahoitusvakauden turvaamiseksi rahoitustukea niille euroalueen jäsenvaltioille, joilla on tai joille uhkaa tulla vakavia rahoitusongelmia.

Euroalueen jäsenvaltiot siirtävät EVM:lle taloudelliset seuraamukset, joita niille on määrätty vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisten ja makrotalouden epätasapainoa koskevien menettelyjen nojalla. Tällaiset seuraamukset muodostavat osan maksettua pääomaa.

EVM käyttää asianmukaista rahoitusstrategiaa varmistaakseen rahoituslähteiden laajan saatavuuden ja voidakseen myöntää jäsenvaltioille rahoitustukipaketteja kaikissa markkinatilanteissa. Niihin liittyvät mahdolliset riskit hallitaan harjoittamalla asianmukaista varojen ja vastuiden hallintaa.

Hallinto

EVM:llä on hallintoneuvosto, joka koostuu euroalueen jäsenvaltioiden valtiovarainministereistä (äänioikeutetut jäsenet) ja jossa talous- ja raha-asioista vastaava Euroopan komission jäsen sekä EKP:n pääjohtaja ovat tarkkailijoina. Hallintoneuvosto valitsee äänioikeutettujen jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan.

Hallintoneuvosto on EVM:n ylin päätöksentekoeelin, ja se tekee seuraavat merkittävät päätökset keskinäisellä sopimuksella:

- rahoitustuen myöntäminen
- rahoitustuen ehdot ja edellytykset
- EVM:n lainanantokyky
- muutokset käytössä olevien välineiden valikoimaan.

Hallintoneuvosto tekee kaikki muut päätökset määräenemmistöllä, ellei toisin määrätä.

EVM:llä on johtokunta, joka huolehtii hallintoneuvoston sille antamista erityisistä tehtävistä. Kukin euroalueen jäsenvaltio nimeää yhden johtokunnan jäsenen ja yhden varajäsenen. Lisäksi komissio ja EKP nimeävät johtokuntaan kukin yhden tarkkailijan ja tämän varahenkilön. Johtokunta tekee kaikki päätöksensä määräenemmistöllä, ellei toisin määrätä.

Äänten painotus hallintoneuvostossa ja johtokunnassa on suhteessa kunkin jäsenvaltion merkitsemään EVM:n pääomaan. Määräenemmistöksi määritellään 80 prosenttia äänistä.

Hallintoneuvosto nimittää toimitusjohtajan, joka vastaa EVM:n päivittäisestä johtamisesta. Toimitusjohtaja toimii johtokunnan puheenjohtajana.

Pääomarakenne

EVM pyrkii saamaan ja säilyttämään korkeimman luottoluokituksen tärkeimmiltä luottoluokituslaitoksilta.

EVM:n merkitty pääoma on yhteensä 700 miljardia euroa. Tästä määrästä 80 miljardia euroa muodostuu maksetusta pääomasta, joka saadaan euroalueen jäsenvaltioilta vaihteittain viidessä heinäkuusta 2013 alkaen maksettavassa samansuuruisessa vuotuisessa erässä. Lisäksi EVM:n käytössä on myös yhdistelmä sitoumuksen mukaista vaadittavaa maksettavaa pääomaa ja takauksia, jotka saadaan euroalueen jäsenvaltioilta ja joiden kokonaismäärä on 620 miljardia euroa. Siinä epätodennäköisessä tapauksessa, että tämä osoittautuisi tarpeelliseksi vuosien 2013–2017 välisen siirtymävaiheen aikana, jäsenvaltiot sitoutuvat nopeuttamaan asianmukaisten välineiden asettamista käyttöön, jotta maksetun pääoman ja EVM:n myöntämien vielä maksamattomien lainojen määrän välinen suhde saadaan pidettyä vähintään 15 prosentissa.

Kunkin jäsenvaltion osuuden jakoperuste suhteessa EVM:n merkittyyyn kokonaispääomaan määritetään liitteessä olevan EKP:n maksetun pääoman jakoperusteen pohjalta. Ratifioimalla EVM:n perustamissopimuksen jäsenvaltiot sitoutuvat oikeudellisesti maksamaan osuutensa merkitystä kokonaispääomasta.

Hallintoneuvosto tekee päätöksensä keskinäisellä sopimuksella, jos merkityn kokonaispääoman määrää on mukautettava tai jos pääomaa vaaditaan maksettavaksi, lukuun ottamatta jäljempänä kuvattuja erityistapauksia. Ensiksi johtokunta voi päättää yksinkertaisella enemmistöllä nostaa – vaatimalla pääomaa maksettavaksi – maksetun pääoman määrää, jos maksetun pääoman määrä on vähentynyt tappioiden kattamisen johdosta³. Toiseksi otetaan käyttöön vaadittaessa toimeenpantava takausmenettely, jonka avulla pääomaa voidaan vaatia EVM:n osuudenomistajien maksettavaksi automaattisesti, jos se on tarpeen maksun laiminlyönnin välttämiseksi EVM:n velkojille. Kunkin osuudenomistajan vastuu rajoittuu kaikissa tapauksissa sen osuuteen merkitystä pääomasta.

Sellaisen jäsenvaltion⁴ osuus merkitystä pääomasta, joka liittyy EVM:ään heinäkuun 2013 jälkeen, suoritetaan alkuperäisiin osuuksiin sovellettavien ehtojen mukaisesti. Hallintoneuvosto päättää keskinäisellä sopimuksella käytännön vaikutuksista merkityn pääoman kokonaismäärään ja pääoman jakautumiseen jäsenvaltioiden kesken.

³ Katettavan tappion aiheuttaneen jäsenvaltion äänioikeus pidetään kyseistä päätöstä tehtäessä.

⁴ Jäsenvaltion liittyessä euroalueeseen siitä tulee EVM:n täysivaltainen jäsen.

Niin kauan kuin EVM:ää ei ole aktivoitu ja jos sen tosiasiallinen lainanantokyky on vähintään 500 miljardia euroa, EVM:n maksetun pääoman investointien tuotto palautetaan jäsenvaltioille sen jälkeen, kun siitä on vähennetty toimintakustannukset. EVM:n ensimmäisen aktivoimisen jälkeen EVM:n pääoman sijoittamisesta ja rahoitustukitoiminnasta aiheutuvat tuotot pidetään EVM:ssä. Jos maksettu pääoma kuitenkin ylittää EVM:n lainanantokyvyn ylläpitämiseksi vaaditun määrän, johtokunta voi päättää yksinkertaisella enemmistöllä jakaa euroalueen jäsenvaltioille osinkoa niiden jakoperusteen mukaan.

Välineet

Mikäli koko euroalueen vakauden turvaaminen sitä edellyttää, EVM antaa perussopimuksen 136 artiklaan tehdyn muutoksen mukaisesti rahoitustukea tiukan ehdollisesti makrotalouden sopeutusohjelman puitteissa ja suhteessa jäsenvaltion epätasapainon vakavuuteen. Tukea annetaan lainojen muodossa. Se voi kuitenkin poikkeuksellisesti toimia myös velanannon ensimarkkinoilla tiukasti ehdollisuuteen sidotun makrotalouden sopeutusohjelman pohjalta ja jos hallintoneuvosto hyväksyy sen keskinäisellä sopimuksella.

- EVM:n vakaustuki

EVM voi myöntää lyhyen tai keskipitkän aikavälin vakaustukea euroalueen jäsenvaltiolle, jolla on vakavia rahoitusongelmia. EVM:n vakaustuen saaminen edellyttää makrotalouden sopeutusohjelmaa ja politiikan asianmukaista ehdollisuutta oikeassa suhteessa tukea saavan jäsenvaltion epätasapainon vakavuuteen. Ohjelman kesto ja laina-ajat riippuvat epätasapainon luonteesta ja tukea saavien jäsenvaltioiden todennäköisistä mahdollisuuksista päästä takaisin rahoitusmarkkinoille ajassa, jona EVM:n varat ovat käytettävissä.

- Ensimarkkinoiden tukiväline

Maksimoidakseen antamansa tuen kustannustehokkuuden EVM voi ostaa ensimarkkinoilla sellaisen jäsenvaltion joukkovelkakirjalainoja, jolla on vakavia rahoitusongelmia. Joukkovelkakirjalainojen ostamisen ehdot ja edellytykset määritellään rahoitustuen ehtoja koskevassa päätöksessä.

Hallintoneuvosto voi tarkistaa EVM:n käytettävissä olevia välineitä ja voi päättää tehdä muutoksia käytössä olevien välineiden valikoimaan.

IMF:n osallistuminen

EVM tekee erittäin tiivistä yhteistyötä IMF:n kanssa rahoitustuen antamisessa⁵. Kaikissa olosuhteissa pyritään IMF:n aktiiviseen osallistumiseen sekä teknisesti että rahoituksellisesti. Komissio ja IMF tekevät velkakestävyysanalyysin yhdessä EKP:n kanssa. Komissio ja IMF neuvottelevat EVM:n ja IMF:n yhteistä tukea koskevat politiikkaehdot yhdessä EKP:n kanssa.

⁵ IMF:n osallistumisessa noudatetaan kuitenkin sen sopimuksen mukaista toimeksiantoa ja IMF:n johtokunnan sovellettavia päätöksiä ja politiikkoja.

Rahoitustuen aktivointi, ohjelmien seuranta ja jatkotoimet

EVM:n rahoitustuki aktivoidaan aina jäsenvaltion euroalueen muille jäsenvaltioille esittämän pyynnön perusteella. Euroryhmä ilmoittaa neuvostolle, että tuen aktivointia koskeva pyyntö on esitetty. Tällaisen pyynnön saatuaan hallintoneuvosto pyytää komissiota arvioimaan yhdessä EKP:n kanssa, vaarantuuko koko euroalueen rahoitusvakuus, ja suorittamaan asianomaisen jäsenvaltion julkisen velan kestävydestä huolellisen analyysin yhdessä IMF:n ja EKP:n kanssa. Tämän jälkeen EVM:n rahoitustuen aktivointi etenee seuraavien vaiheiden mukaan:

- Jos pyydetään EVM:n vakaustukea, komissio ja IMF arvioivat yhdessä EKP:n kanssa apua saavan jäsenvaltion todelliset rahoitustarpeet ja edellytetyn yksityissektorin osallistumisen luonteen. Niiden olisi oltava IMF:n käytäntöjen mukaisia.
- Hallintoneuvosto antaa kyseisen arvion perusteella komission tehtäväksi neuvotella yhdessä IMF:n ja EKP:n kanssa makrotalouden sopeutusohjelman asianomaisen jäsenvaltion kanssa ja kirjata sen yksityiskohdat yhteisymmärrysmuistioon.
- Komissio ehdottaa neuvostolle päätöstä, jolla vahvistetaan makrotalouden sopeutusohjelma. Hallintoneuvosto päättää rahoitustuen myöntämisestä ja sen antamista koskevista ehdoista. Neuvoston hyväksyttyä ohjelman komissio allekirjoittaa yhteisymmärrysmuistion euroalueen jäsenvaltioiden puolesta edellyttäen, että hallintoneuvosto antaa asialle etukäteen hyväksyntänsä keskinäisellä sopimuksella. Sen jälkeen johtokunta hyväksyy rahoitustukea koskevan sopimuksen, joka sisältää annettavaa rahoitustukea koskevat tekniset näkökohdat.
- Komissio sekä IMF vastaavat yhdessä EKP:n kanssa makrotalouden sopeutusohjelmassa edellytetyn politiikan ehdollisuuden noudattamisen seurannasta. Komissio raportoi asiasta neuvostolle ja johtokunnalle. Johtokunta päättää raportin perusteella keskinäisellä sopimuksella uusien lainaosuuksien maksusta.

- Hallintoneuvoston keskusteltua asiasta neuvosto voi komission ehdotuksesta päättää toteuttaa ohjelman jälkeistä valvontaa, jota voidaan jatkaa siihen saakka, kun tietty määrä rahoitustuesta on maksettu takaisin.

Yhdenmukaisuus EU:n monenvälisen valvontakehyksen kanssa

EU:n jäsenvaltioilta pyydetään hyväksyntä sille, että euroalueen jäsenvaltiot voivat antaa komissiolle ja IMF:lle tehtäväksi suorittaa yhdessä EKP:n kanssa rahoitustukea pyytävän jäsenvaltion velan kestävä tasoa koskevan analyysin, valmistella rahoitustukeen liitettävän sopeutusohjelman ja seurata sen toteuttamista.

Hallintoneuvosto voi itsenäisesti päättää rahoitustuen myöntämisestä ja ehdoista hallitustenvälisesti, mutta tehostetun valvonnan tai makrotalouden sopeutusohjelman nojalla vahvistetun politiikan ehdollisuuden on oltava EU:n valvontakehyksen mukainen ja sillä on taattava EU:n menettelyjen noudattaminen. Komissio aikoo tätä varten ehdottaa asetusta, jossa selvennetään perussopimuksen 136 artiklan mukaiset tarvittavat menettelyvaiheet, jotta politiikan ehdollisuus kirjattaisiin neuvoston päätöksiin ja varmistettaisiin yhdenmukaisuus EU:n monenvälisen valvontakehyksen kanssa. Neuvosto ja komissio antavat Euroopan parlamentille säännöllisesti tietoja EVM:n perustamisesta ja toiminnasta.

Hinnoittelu

Hallintoneuvosto päättää tuettavalle jäsenvaltiolle annettavan rahoitustuen hinnoittelurakenteesta.

EVM voi antaa kiinteä- tai vaihtuvakorkoista lainaa. EVM:n hinnoittelu noudattaa IMF:n hinnoitteluperiaatteita ja vaikka näin katetaankin EVM:n rahoituskustannukset, hinnoitteluun sisällytetään asianmukainen riskilisä.

EVM:n lainoihin sovelletaan seuraavaa hinnoittelurakennetta:

- 1) EVM:n rahoituskustannukset
- 2) kaikkiin lainoihin sovelletaan 200 peruspisteen maksua
- 3) kolmen vuoden jälkeen maksamattomiin lainamääriin sovelletaan 100 peruspisteen lisämaksua.

Myöhemmin kuin kolmen vuoden kuluttua erääntyvien kiinteäkorkoisten lainojen marginaali on 200 peruspisteen maksun painotettu keskiarvo kolmelta ensimmäiseltä vuodelta ja 200 peruspisteen ja 100 peruspisteen painotettu keskiarvo seuraavilta vuosilta.

Hinnoittelurakenne määritellään EVM:n hinnoittelupolitiikassa, jota tarkistetaan määräajoin.

Yksityisen sektorin osallistuminen

1. Yksityisen sektorin osallistumista koskevat järjestelyt

Yksityisen sektorin riittävää ja oikeasuhteista osallistumista odotetaan tapauskohtaisesti silloin, kun tuensaajavaltio saa rahoitustukea. Osallistumisen luonne ja laajuus määritetään tapauskohtaisesti ja se riippuu IMF:n käytäntöä noudattaen⁶ tehdyn velkakestävyysanalyysin tuloksista ja mahdollisista vaikutuksista euroalueen rahoitusvakauteen.

⁶ IMF:n mukaisesti velan katsotaan olevan kestävä, kun lainanottajan odotetaan kykenevän hoitamaan edelleen velkojaan joutumatta tekemään epärealistisen laajaa oikaisua tuloihinsa ja menoihinsa. Tämän arvion perusteella määritetään rahoituksen saatavuus ja asianmukainen taso.

a) Jos kestävyysanalyysin perusteella todetaan, että makrotalouden sopeutusohjelmalla on realistiset mahdollisuudet palauttaa julkinen velka kestävälle uralle, tukea saavan jäsenvaltion on tehtävä aloitteita, joiden tarkoituksena on kannustaa tärkeimpiä yksityisiä sijoittajia pitämään sijoituksensa ennallaan (esimerkiksi "Wienin aloitteen" kaltainen lähestymistapa). Komissio, IMF, EKP ja Euroopan pankkiviranomainen (EPV) osallistuvat tiiviisti tällaisten aloitteiden toteuttamisen seurantaan.

b) Jos kestävyysanalyysin perusteella todetaan, että makrotalouden sopeutusohjelmalla ei ole realistisia mahdollisuuksia palauttaa julkista velkaa kestävälle uralle, tukea saavan jäsenvaltion edellytetään ryhtyvän vilpittömästi aktiivisiin neuvotteluihin velkojien kanssa varmistaakseen niiden suoran osallistumisen velkakestävyysongelman palauttamiseen. Rahoitustuen myöntämisen edellytyksenä on se, että jäsenvaltiolla on uskottava suunnitelma ja se osoittaa olevansa riittävän sitoutunut varmistamaan yksityisen sektorin riittävän ja oikeasuhteisen osallistumisen. Suunnitelman toteuttamisen edistymistä seurataan ohjelman mukaisesti ja se otetaan huomioon maksupäätöksessä.

Jäsenvaltion on noudatettava seuraavia periaatteita velkojien kanssa käytävissä neuvotteluissa:

- *Oikeasuhteisuus:* jäsenvaltion on haettava ratkaisuja, jotka ovat oikeassa suhteessa sen velkakestävyysongelmaan.
- *Avoimuus:* asianomaisen jäsenvaltion on käytävä avointa vuoropuhelua velkojien kanssa ja toimitettava niille ajoissa asiaankuuluvat tiedot.
- *Oikeudenmukaisuus:* jäsenvaltion on kuultava velkojia julkisen velan maksuaikataulun tai lainaehtojen mahdollisten uudelleenjärjestelyjen suunnittelusta neuvotteluratkaisuihin pääsemiseksi. Velan nettonykyarvoa alentavia toimenpiteitä voidaan harkita vain, jos on todennäköistä, että muut vaihtoehdot eivät tuota odotettuja tuloksia.

- *Rajatylittävä koordinointi:* yksityisen sektorin osallistumista edistävien toimenpiteiden suunnittelussa otetaan asianmukaisesti huomioon kriisin leviämisen vaara ja mahdolliset heijastusvaikutukset muihin jäsenvaltioihin ja kolmansiin maihin. Asianomainen jäsenvaltio huolehtii toteutettujen toimenpiteiden lisäksi asianmukaisesta tiedotuksesta, jolla pyritään säilyttämään koko euroalueen rahoitusvakaus.

2. Yhteistoimintalausekkeet

Kaikkiin uusiin euroalueen valtion joukkovelkakirjoihin, joiden laina-aika on pitempi kuin yksi vuosi, sisällytetään heinäkuusta 2013 alkaen yhteistoimintalausekkeita. Yhteistoimintalausekkeilla helpotetaan valtion ja sen yksityisen sektorin velkojien välisiä sopimuksia yksityisen sektorin osallistumisesta. Yhteistoimintalausekkeiden sisällyttäminen velkakirjaan ei tarkoita sitä, että maksuhäiriön tai velan uudelleenjärjestelyn todennäköisyys olisi suurempi kyseisen joukkovelkakirjan osalta. Vastaavasti yhteistoimintalausekkeiden sisällyttäminen ei vaikuta valtion velan senioriteettiin.

Yhteistoimintalausekkeet vastaavat pääpiirteiltään Yhdysvaltain ja Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla G10-ryhmän yhteistoimintalausekkeita koskevan raportin jälkeen yleisesti käytettyjä lausekkeita. Yhteistoimintalausekkeet otetaan käyttöön siten, että euroalueen jäsenvaltioiden tasapuoliset toimintaedellytykset säilytetään. Tämä edellyttää, että kaikissa euroalueen jäsenvaltioissa käytetään **samanlaisia vakiomuotoisia lausekkeita**, jotka on yhdenmukaistettu jäsenvaltioiden myöntämien joukkovelkakirjojen ehdoissa. Ne ovat **yhdenmukaisia New Yorkin osavaltion ja Englannin lainsäädännössä yleisesti käytettyjen yhteistoimintalausekkeiden kanssa**.

Yhteistoimintalausekkeiden on määrä sisältää **kollektiivinen uudelleenjärjestelylauseke**, jonka ansiosta joukkovelkakirjojen merkitsijöiden suuri enemmistö voi, kun on kyseessä monien sellaisten erillisten joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlasku, joissa on tällainen lauseke ja joihin sovelletaan yhden lainkäyttöalueen lainsäädäntöä, sisällyttää enemmistöpäätöslausekkeen, jos uudelleenjärjestelyyn tarvittavaa velkojien enemmistöä ei muuten saavutettaisi yhden ainoan joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskun yhteydessä. **Asianmukaisesta edustuksesta** huolehditaan. Tärkeimmistä kysymyksistä eli varantoon liittyvistä asioista (esimerkiksi keskeiset maksuehdot, joukkovelkakirjojen muuntaminen tai vaihto) päätetään suuremmalla **enemmistöllä** kuin muista kuin varantoon liittyvistä asioista. **Päätösvaltaisuutta** koskevia asianmukaisia vaatimuksia sovelletaan. Asiaankuuluvien enemmistöjen sopimat muutokset sitovat kaikkia velkakirjojen haltijoita.

Asiaankuuluvan **äänioikeuden epäämislausekkeen** avulla varmistetaan asianmukainen äänestysmenettely. Vahingollisten oikeustoimien estämiseksi harkitaan sopivia lausekkeita.

Yhteistoimintalausekkeet otetaan käyttöön vakiomuotoisesti sen varmistamiseksi, että niillä on samanlainen oikeusvaikutus kaikilla euroalueen lainkäyttöalueilla ja että euroalueen jäsenvaltioiden tasapuoliset toimintaedellytykset säilyvät. Euroalueen jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet yhteistoimintalausekkeiden soveltamiseksi.

Euroalueen jäsenvaltiot saavat edelleen jatkaa vanhaa, yhteistoimintalausekkeetonta velkaa ennalta määrätyn ehdoin kesäkuun 2013 jälkeen säilyttääkseen vanhojen joukkovelkakirjojen edellyttämän likviditeetin ja antaakseen euroalueen jäsenvaltioille riittävästi aikaa laskea liikkeeseen järjestäytyneesti uusia joukkovelkakirjoja kaikkien viitelaina-aikojen osalta. Yksityiskohtaisista oikeudellisista järjestelyistä yhteistoimintalausekkeiden sisällyttämiseksi euroalueen valtionvelkakirjoihin päätetään talous- ja rahoituskomitean EU:n valtionvelkakirjamarkkinoita käsittelevän alakomitean työn pohjalta markkinatoimijoiden ja muiden sidosryhmien asianmukaisen kuulemisen jälkeen, ja ne viimeistellään vuoden 2011 loppuun mennessä.

3. EVM:n etuoikeusasema

EVM antaa IMF:n tavoin rahoitustukea jäsenvaltiolle, jonka tavanomaisen markkinarahoituksen saanti on vaikeutunut. Valtion- ja hallitusten päämiehet ovat tämän huomioon ottaen todenneet, että EVM:llä on samankaltainen etuoikeusasema kuin IMF:llä mutta hyväksyneet samalla, että IMF:llä on etuoikeusasema EVM:ään nähden.

Tätä sovelletaan 1. heinäkuuta 2013 alkaen rajoittamatta kuitenkaan Euroopan rahoitusvakaussävelin (ERVV) tai Kreikan rahoitusjärjestelyn mukaisten muiden sopimusten ehtoja.

ERVV:n ja EVM:n siirtymävaiheen järjestelyt

ERVV jatkaa alun perin kaavaillun mukaisesti toimintaansa kesäkuun 2013 jälkeen erääntymättömien joukkovelkakirjalainojen hallinnoimiseksi. Se jatkaa toimintaansa, kunnes sille on maksettu kokonaisuudessaan jäsenvaltioille myönnettyt lainat ja se on hoitanut liikkeeseen laskettujen rahoitusvälineiden mukaiset sitoumuksensa ja muut takaaajia koskevat takaisinmaksuvelvoitteet. Nykyisten lainajärjestelyjen jakamattomat ja rahoittamattomat osuudet tulisi siirtää EVM:ään (esim. vasta EVM:n voimaantulon jälkeen erääntyvien erien maksu ja rahoitus). ERVV:n ja EVM:n yhdistetty lainananto ei saa ylittää 500 miljardia euroa.

ERVV:stä EVM:ään tapahtuvan siirtymisen sujuvuuden varmistamiseksi EVM:n perustamisen käytännön valmistelut annetaan ERVV:n pääjohtajan tehtäväksi. Hän raportoi edistymisestä säännöllisesti euroryhmän työryhmälle.

Euroalueeseen kuulumattomien jäsenvaltioiden osallistuminen

Euroalueeseen kuulumattomat jäsenvaltiot voivat osallistua tapauskohtaisesti (*ad hoc* -pohjalta) EVM:n rinnalla euroalueen jäsenvaltioille tarkoitettuihin rahoitustukitoimiin. Jos euroalueeseen kuulumattomat jäsenvaltiot osallistuvat tällaisiin tukitoimiin, niillä on edustaja asiaankuuluvissa EVM:n elinten kokouksissa, joissa päätetään tuen myöntämisestä ja seurannasta. Niillä on oikeus saada nopeasti kaikki asiaankuuluvat tiedot ja niitä kuullaan asianmukaisesti. Euroalueeseen kuulumattomat jäsenvaltiot tukevat EVM:n samanarvoista asemaa velkojana ja EVM:n rinnalla kahdenvälisinä lainanantajina toimivien muiden jäsenvaltioiden samanarvoista asemaa.

Riidanratkaisu

Jos euroalueeseen kuuluvan jäsenvaltion ja EVM:n välillä tulee riitaa, joka liittyy EVM:n perustamissopimuksen tulkintaan ja soveltamiseen, hallintoneuvosto ratkaisee tämän riidan. Jos jäsenvaltio riitauttaa tämän päätöksen, riita-asia saatetaan Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi SEUT 273 artiklan mukaisesti.

EVM:n ja kolmansien osapuolten välisen suhteen osalta sovitaan sovellettavasta laista ja tuomioistuimen toimivallasta oikeudellisissa ja sopimusasiakirjoissa, jotka pannaan täytäntöön EVM:n ja kyseisten kolmansien osapuolten välillä.

Liite: EKP:n pääoman jakoperusteeseen perustuva EVM:n jakoperuste

Maa	ISO	EVM:n jakoperuste
Itävalta	AT	2,783
Belgia	BE	3,477
Kypros	CY	0,196
Viro	EE	0,186
Suomi	FI	1,797
Ranska	FR	20,386
Saksa	DE	27,146
Kreikka	EL	2,817
Irlanti	IE	1,592
Italia	IT	17,914
Luxemburg	LU	0,250
Malta	MT	0,073
Alankomaat	NL	5,717
Portugali	PT	2,509
Slovakia	SK	0,824
Slovenia	SI	0,428
Espanja	ES	11,904
Yhteensä	EA17	100,0

Huomautukset: EVM:n jakoperuste perustuu EKP:n pääoman jakoperusteeseen.

Jäsenvaltioihin, joiden BKT asukasta kohti on vähemmän kuin 75 prosenttia EU:n keskiarvosta, sovelletaan väliaikaista korjausta 12 vuoden ajan euroalueeseen liittymisen jälkeen.

Tämä väliaikainen korjaus on kolme neljäsosaa BKTL:n ja EKP:n pääomaosuuksien erotuksesta (tosiasiallisesti 75 prosenttia BKTL-osuudesta ja 25 prosenttia EKP:n pääoman osuudesta) seuraavasti:

$$EVM:n\ osuus = EKP:n\ jakoperuste - 0,75 * (EKP:n\ jakoperuste - BKTL-osuus)$$

Kyseisiä maita koskeva hyvitys jaetaan edelleen kaikkien muiden maiden kesken niiden EKP-jakoperusteen mukaan.

BKTL ja BKT asukasta kohti vuonna 2010.

Lähteet: EKP:n, Amecon ja talouden ja rahoituksen pääosaston (DG ECFIN) laskelmat.